

AH 479

2026Z18373

Antwoord van minister Sterk (Langdurige Zorg, Jeugd en Sport) (ontvangen 27 oktober 2026)

Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2026-2027, nr. 187

Vraag 1

Bent u bekend met het bericht dat Veilig Thuis West-Brabant kampt met ernstige financiële en organisatorische problemen en dat meldingen van huiselijk geweld en kindermishandeling langer blijven liggen dan wettelijk is toegestaan?

Antwoord 1

Ja, ik ben bekend met dit bericht.

Vraag 2

Hoeveel meldingen waarbij minderjarigen betrokken zijn overschrijden momenteel de wettelijke termijnen bij Veilig Thuis West-Brabant? Hoeveel kinderen betreft dit en hoe lang wachten zij inmiddels?

Antwoord 2

Veilig Thuis West-Brabant heeft laten weten dat op 13 augustus 2026 de totale werkvoorraad uit 580 meldingen bestond die nog niet aan een medewerker waren toegewezen. Deze cijfers hebben betrekking op de totale werkvoorraad en niet uitsluitend op meldingen waarbij minderjarigen betrokken zijn. De langste wachttijd van een melding was 103 dagen. Bij al deze meldingen is wel bij ontvangst van de melding een check op acute onveiligheid uitgevoerd.

Vraag 3

Kunt u garanderen dat de kinderen achter deze meldingen op dit moment veilig zijn? Zo nee, deelt u de mening dat onmiddellijk moet worden vastgesteld of zich onder deze kinderen slachtoffers bevinden die momenteel worden mishandeld, verwaarloosd of anderszins in een onveilige situatie verkeren, en hoe gaat u hiervoor zorgen?

Vraag 4

Wie houdt gedurende een termijnoverschrijding zicht op de veiligheid van deze kinderen en wie grijpt in wanneer hun situatie verslechtert?

Antwoord 3 en 4

Veilig Thuis beoordeelt iedere binnenkomende melding direct op signalen van acute onveiligheid. Bij een vermoeden van acute onveiligheid wordt de melding binnen 24 uur opgepakt en direct gehandeld.

Een eerste beoordeling op acute onveiligheid is niet hetzelfde als de volledige veiligheidsbeoordeling die na iedere melding moet plaatsvinden. Meldingen waarbij bij binnenkomst geen acute onveiligheid wordt vastgesteld, kunnen door de huidige werkvoorraad langer wachten op een volledige veiligheidsbeoordeling. Dat vraagt aandacht, omdat ook in deze situaties sprake kan zijn van een zorgelijke situatie en omdat omstandigheden gedurende de wachttijd kunnen veranderen. Daarom blijft het belangrijk dat meldingen zo snel mogelijk volledig worden beoordeeld en opgepakt.

Zolang een melding nog niet volledig is beoordeeld en overgedragen, blijft Veilig Thuis West-Brabant verantwoordelijk voor het zicht op veiligheid. Veilig Thuis West-Brabant werkt daarom met wachtlijstbeheer: de medewerkers die het wachtlijstbeheer uitvoeren houden zicht op nieuwe informatie en signalen die aanleiding kunnen geven om een melding opnieuw te beoordelen of met voorrang op te pakken. Afhankelijk van de context en situatie kan er gedurende de

wachttijd ook een lokale hulpverlenende organisatie of andere ketenpartner zicht houden op het gezin, dit hangt vaak af van of er al aanwezige betrokkenheid van een hulpverlenende instantie is.

Vraag 5

Hoe is het mogelijk dat twee jaar later opnieuw wettelijke termijnen worden overschreden, aangezien de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ) in 2024 bij Veilig Thuis West-Brabant al ernstige termijnoverschrijdingen constateerde, waarbij een veiligheidsbeoordeling soms viereneenhalve maand duurde en het starten van een onderzoek of de dienst Voorwaarden & Vervolg in een casus elf maanden op zich liet wachten?

Vraag 6

Welke verbetermaatregelen zijn sinds het IGJ-onderzoek uit 2024 daadwerkelijk uitgevoerd en waarom hebben deze niet kunnen voorkomen dat opnieuw een situatie is ontstaan waarin meldingen te lang blijven liggen?

Antwoord 5 en 6

Veilig Thuis West-Brabant heeft al langer te maken met wachtlijsten. Sinds de eerdere constatering van de IGJ heeft Veilig Thuis West-Brabant zich ingezet om de werkvoorraad terug te dringen en de uitvoering van de wettelijke taken te verbeteren. Daarbij is aanvullende capaciteit ingezet en zijn maatregelen genomen om de organisatie te versterken, waaronder verbeteringen in de aansturing, ondersteuning van medewerkers en het beheersen van de werkvoorraad. Ook is geïnvesteerd in het terugdringen van achterstanden en het vergroten van de uitvoeringskracht van de organisatie.

De aanvullende personele inzet heeft er gedurende een periode toe geleid dat de achterstanden aanzienlijk konden worden teruggedrongen. Tegelijkertijd is het aantal meldingen en adviesvragen in de afgelopen jaren fors toegenomen en heeft dit de druk opnieuw vergroot. In 2025 groeide het aantal meldingen en adviesvragen sterker dan eerder was voorzien. Ook neemt de complexiteit van situaties toe. In 2025 was in West-Brabant 15,8% van de meldingen acuut, tegenover 7,6% landelijk. Daarnaast had in West-Brabant 58,4% van de casussen betrekking op multiproblematiek. Deze verhoogde druk heeft ook geleid tot een hoog verzuim en daarmee minder beschikbaarheid van personeel.

De stijging in meldingen en adviesvragen zien we ook landelijk. Het is niet de bedoeling dat de werklust van de Veilig Thuis organisaties zodanig toeneemt dat Veilig Thuis haar wettelijke taken niet kan uitvoeren. Maar tegelijkertijd zien we de stijging in het aantal meldingen en vooral in het aantal adviesvragen ook als iets positiefs: mensen lijken eerder en vaker naar Veilig Thuis te gaan voor advies en ondersteuning én voor meldingen. Het is goed om te zien dat signalen beter worden herkend en dat vaker gehandeld wordt.

Vraag 7

Erkent u dat u als stelselverantwoordelijke niet kunt volstaan met de constatering dat gemeenten verantwoordelijk zijn voor de organisatie en financiering van Veilig Thuis wanneer binnen dat stelsel wettelijke termijnen structureel worden overschreden en mogelijk de veiligheid van kinderen in het geding is? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 7

Ja en nee.

Nee, omdat in eerste aanleg, waar het gaat om het functioneren van Veilig Thuis in de regio, de gemeente de eerstverantwoordelijke is voor het functioneren van Veilig Thuis organisatie. Voor de specifieke problemen in de regio, zijn dus gemeenten met de Veilig Thuis-organisatie verantwoordelijk om daar actie op te ondernemen.

Maar tegelijkertijd voel ik zeker een verantwoordelijkheid als stelselverantwoordelijke. Mij is bekend dat in meerdere regio's dezelfde problemen spelen. Het signaal van de Veilig Thuis organisaties op 13 oktober was ook helder.

Daarom dring ik bij het Landelijk Netwerk Veilig Thuis (LNVT) aan op het doorvoeren van verbeteringen, zoals het terugdringen van wachtlijsten en het inrichten van efficiëntere werkprocessen. Ook werk ik samen met het LNVT aan structurele verbeteringen via de werkagenda, waarover we later dit jaar de Tweede Kamer informeren. Met die werkagenda wordt naast de ontwikkelingen op de lange termijn, gekeken naar wat er nu direct extra nodig is om te zorgen dat Veilig Thuis haar taken goed kan blijven uitvoeren. Daarbij is het nodig dat er ruimte komt om de noodzakelijke transformatie van de enorme focus op het afhandelen van meldingen om te bouwen naar vroegtijdig ondersteunen met expertise.

Daarnaast werk ik samen met onder andere JenV en de VNG aan het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming voor duurzame oplossingen in het wegnemen van onveiligheid bij kinderen, gezinnen en huishoudens.

Vraag 8

Op welk moment acht u vanuit uw stelselverantwoordelijkheid ingrijpen noodzakelijk wanneer een Veilig Thuis-organisatie niet langer in staat blijkt haar wettelijke taken tijdig uit te voeren, en is dat

moment bij Veilig Thuis West-Brabant wat u betreft inmiddels bereikt? Zo nee, wat moet er dan nog gebeuren voordat u ingrijpt?

Vraag 9

Welke concrete maatregelen neemt u nu vanuit uw stelselverantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat alle kinderen achter de wachtende meldingen bij Veilig Thuis West-Brabant zo snel mogelijk in beeld zijn, hun veiligheid wordt beoordeeld en waar noodzakelijk direct wordt ingegrepen?

Vraag 10

Kunt u uitsluiten dat bij andere Veilig Thuis-organisaties vergelijkbare problemen bestaan? Zo nee, bent u bereid op korte termijn landelijk inzichtelijk te maken hoeveel meldingen de wettelijke termijnen overschrijden, hoeveel minderjarigen daarbij betrokken zijn en welke maatregelen u vanuit uw stelselverantwoordelijkheid neemt om deze achterstanden terug te dringen?

Antwoord 8, 9 en 10:

Het is belangrijk dat deze situatie bij Veilig Thuis West-Brabant zo spoedig mogelijk wordt opgelost. De betrokken gemeenten en Veilig Thuis-organisatie dragen hiervoor primair de verantwoordelijkheid en zijn ook met elkaar in gesprek om te kijken wat daarvoor regionaal nodig is. Voor wat betreft de regionale situatie houd ik nauwlettend in de gaten hoe dit verloopt en welke rol daarin voor mij past. Naar aanleiding van het landelijke signaal van Veilig Thuis-organisaties van 13 oktober jl. ga ik op korte termijn in gesprek met wethouders, VNG en bestuurders van de Veilig Thuis organisaties. Mijn inzet is daarbij in ieder geval gericht op het uniformeren van de werkwijze en positie van Veilig Thuis. Daarmee focussen we ons op de uitvoering van de wettelijke taken van Veilig Thuis en het aanspreken van partners op hun rol in het beter functioneren van de keten. We moeten goed kijken waar het knelt en wat beter georganiseerd kan worden.

Op langere termijn zijn we bezig met een herziening van het stelsel vanuit het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming en de rol en positie van Veilig Thuis hierbinnen. Ook hebben we de afgelopen jaren veel ingezet om de advies- en ondersteuningsfunctie van Veilig Thuis te versterken, om eerder situaties in beeld te krijgen en excessen te kunnen voorkomen, onder andere door de ontwikkeling van het digitaal platform en de start van de landelijke 24/7 chatfunctie.

Er is meer nodig. Dit bericht van Veilig Thuis West-Brabant, maar ook de berichten van oktober 2026 sterken mij in de overtuiging dat we de korte termijn inzet moeten versnellen. Samen moeten we zorgen dat Veilig Thuis haar primaire taken kan uitvoeren. De wachtlijsten moeten worden aangepakt en de werkwijze en positie van Veilig Thuis hebben meer uniformiteit nodig, om ervoor te zorgen dat Veilig Thuis haar primaire, belangrijke taak goed kan uitvoeren in het hier en nu, maar ook kan meebewegen richting de veranderingen in het stelsel die hard nodig zijn.